

det altid vilde vise sig, at den ikke gjorde det med Held, men led betydelige Tab derved. Denne Mening var, dengang Lovudkastet til de jydsk-syenske Baners Anlæg blev forelagt, endnu saa herstkende her i dette Thing, at man for at faae Loven igjennem maatte træffe Bestemmelse om at oprette et Driftselskab. Siden den Tid har imidlertid Meget forandret sig. Vi se, at Preussien i stort Omfang kjober Jernbaner, og vi ere ogsaa traadte i dette Fodspor og have kjobt Jernbaner. Men det er da af Bigtighed at gjøre sig klart, hvorledes denne Industri drives i Statens Haand. Jeg skal tilføie, at megetelig kommer den Dpoffrelse, Staten gjør, det store Samfund tilgode, men der et vist Misforhold mellem den Kjærlighed, som man har for Transporten tillands, og den Kjærlighed, man har for Transporten tilføs. For Transporten tilføs gaar Kjærligheden strax tabt; der tager man ikke i Betænkning at tage en temmelig betydelig Indtægt ved at lægge Skat paa den.

Jeg vil hertil føie et Par Bemærkninger om Finantsloven og den politiske Stilling i det Hele. Jeg anerkjender, at Thingene have lige store Rettigheder, men de have ikke de samme Rettigheder: Landsthinget er knyttet til Domsmagten, Folkethinget er knyttet nærmere til Administrationen og staar derfor i et særligt Forhold til den udøvende Magt. Jeg er en Tilhænger af Parlamentarismen. Jeg var en Tilhænger af den, da jeg første Gang fra den samme Plads, som jeg nu indtager, tog Ordet her i Forsamlingen, og jeg har ikke fundet Anledning til at forandre min Mening. Efter min paa ikke saa lidt Studium grundede Overbevisning er Parlamentarismen det eneste Middel, hvorved man kan faae en stærk Regjering, en Regjering, der sætter sin Villie igjennem, og jeg er en Ynder af at have en stærk Regjering, der sætter sin Villie igjennem. Det er fra den Side af, at jeg tror, at, naar man indfører en Konstitution, og man saa ikke vil opoffre det at have en stærk Regjering, saa kommer man nødvendigvis til Parlamentarismen tidligere eller senere; Ingen kan modstaa. Dertil kommer, at, hvis man modsætter sig Parlamentarismen, eller hvis man lader sig nøie med en endenet, hoppende Parlamentarisme, der kun støtter sig til det ene Kammer, saa bevirker man utallige Forviklinger, et Raas af Forhandlinger, der albrig føre til Noget, saa sætter man sig i den sørgelige Nødvendighed at bruge som Udflugter, som Udveie enten provisoriske Finantslove eller midlertidige Finantslove, hvorfor der ikke er sat nogen Tidsfrist, saa fremkalder man efterhaanden to modsatte Retninger, een Retning, der føre henimod

Enevælden, og en anden Retning, der stræber henimod Republikken. Begge disse Retninger ere mig imod. Jeg holder derfor paa Parlamentarismen som det eneste Middel, naar man har en fri Forsatning, hvorved man virkelig kan faae en stærk Regjering, der kan sætte sin Villie igjennem. — Hvad nu Finantslovens Enkeltheder angaar, da skal jeg følge den samme Grundsætning, som jeg altid har fulgt, den at søge at strække mig saa langt som muligt, og det vil derfor vistnok, skjøndt jeg maasse med Hensyn til min Tilbøielighed til Parlamentarismen hører til den ene Side af Forsamlingen, dog ikke overraske Dem, om jeg maasse med Hensyn til mange Bevillinger slutter mig til den anden Side. Jeg skal tilføie, at jeg anser det for ønskeligt, at Folkethinget tager alle de Lovforslag, der forelægges af Regjeringen, under omhyggelig og alvorlig Overveielse og ser at faae det Gode ud af dem, det kan; det anser jeg for rigtig. Der vilde maasse ikke ligge nogen stor Bægt paa, om vi forterede hverandre indbyrdes, hvis der ikke var En, der led under det, nemlig Fædrelandet.

Der er faldet adskillige Ytringer, som jeg blot maa føre et Par Ord til. Der er antet over, at fremmede Kunstnere optraadte i vort Nationaltheater. Efter den Begrænsning, hvori dette er sket, kan jeg ikke slutte mig til denne Klage. Det er sandt, at Theatret skal være nationalt; men der er dog noget vist Element i al Kunst, og det kan maasse netop bringe det Nationale til Bevidsthed at se og høre de Fremmede, naar det sker indenfor et saadant begrænset Omraade. Jeg kan heller ikke slutte mig til den Klage, der er ført over, at endel militære Personer ere reiste om i Landet og have udtalt sig om Befæstningssagen. Jeg ser ikke, hvad der kan være til Hinder derfor; de unge Mennesker kunne saamænd have godt af at komme ud og høre forskellige Meninger. Og lægge De dog ikke Mærke til een Ting, det undrer mig; lægge De ikke Mærke til, at det er en Hylbning af de Ansøkkere, hvortil De besjende Dem, at det er en Hylbning af, at naar man vil gennemføre en stor, gennemgribende Reform, er det nødvendigt at paavirke hele den store Befolkning. Det er jo en Hylbning deraf, og hvor kunne De tage det ilde op, at en Grundsætning, De selv sætte saa høit, ogsaa hylbes af Andre? Det kan jeg ikke forstaa. Det er desuden udbillende og belærende for Befolkningen, naar der blot var Mange, der vilde følge det Exempel i andre Grene. Befolkningen behøver jo ikke at tage det som Noget, der ikke prøves, at tage det for godt,